

# Velká radost Z MALÉHO DŘÍVKA

Netušila jsem, že to jde tak hladce! Až na to, že už po hodině práce s dlátkem mám odřené prsty a bolí mě ruce i záda. Dřevo je zkrátka „tvrdý oříšek“ a řezbářství je dřina. Ale krásná a výsledek za to stojí. Vyzkoušela **Martina Háchová**



destičku k ponku, vypočítává, co všechno je k takové práci třeba: „V první řadě dlátko zvané věčko, kterým uděláme tenké linky, pak jedno větší ploché na odstranění dřeva kolem hlavního motivu, no a ještě tak dvě tři dlátka na struktury. A nožik.“ Hlava, kterou jsem si předkreslila, je totiž sice jednoduchá, ale to oko! Právě to bez nožiku neudělám, jak zjistím posléze. Rozhodla jsem se pro obrázek bez rámečku, tak to mám jednodušší, přes veškerou snahu se však dlátko občas

sveze trochu rychleji, svižněji či ne úplně zamýšleným směrem. Zrovna tak je mi jasné, že bych měla ruce brzy asi samý mozol, i to nejměkčí dřevo je prostě tvrdé. Ale nějaká ta odřeninka mě nemůže odradit, když je navíc kolem tolik inspirace. Dřinou se nese vůně dřeva, kam oko dohlédne, leží dlátka, rydla a nožičky a prostor je odshora až dolů zaplněn spoustou dekorací. Od stropu visí pohyblivé velryby, ptáci a fantastní tvorové. Těším se, že v budoucnu

zvládnou i něco složitějšího, podle toho, co vzniká na stolech kolem mne, to není nemožné. Během dopoledne se tu vystřídá nějakých patnáct lidí: student, pán v letech i máma od rodiny, zkrátka všehochuť.

„Kurzy řezbářství může zkusit každý, kdo má rád dřevo, i děti tak od dvanácti let,“ říká Magdaléna. Sama vyrůstala s dlátem v ruce, v umělecké rodině: maminka řezbářka a akademická sochařka, tatínek akademický grafik, malíř a ilustrátor – to snad ani nejde jinak, než že člověk skončí taky u umění. Magdaléna vystudovala řezbářství a sochařství na Střední umělecké průmyslovce v Praze, přidala restaurování uměleckých děl na AVU, poté i figurální sochařství a medailérství. Tvoří nejen ze dřeva, ale také z kamene a mozaiky, většinou ve svém ateliéru nedaleko Loun.

## I měkké je tvrdé

Základ umění je dřevo. „Na kurzech využíváme kvalitní a vyschlé minimálně tři roky. Syrové se sice snadněji opracovává, jenže stále pracuje a při sesychání je náchylnější ke vzniku prasklin a trhlin,“ říká lektorka. Dříve se prý sice pracovalo i se dřevem mokrým, hlavně při tvorbě velkých plastik, jako jsou figury v kostelech, ale ty se musely ihned po dokončení vydlabat, a i přesto mohly vznikat praskliny. Jako závěrečná technika se ovšem často používala polychromie, jejímž základem je několikrát nanesená a na povrchu vytmelilá a nebyly pak vidět. „Nejvhodnější je pro začátečníky lípa, je měkká a snadno se opracovává a přitom se z ní dají vyřezávat i detaily. Na jehličnany a rychle rostoucí dřeviny, jako je topol, zapomeňte. Zkušenější řezbáři sáhnou po třešni, švestce, hrušni nebo ořechu, ale ty jsou už středně tvrdé.“ Věřte, že rozdíl je znát. Napoprvé, jak jsem se přesvědčila na vlastní prsty, vám dá zabrat i ta jemná lípa. Pracuje se hlavně s řezbářskými dláty různých velikostí i tvarů. Je toho spous-

**Dlátko vklouzne** do lipového dřeva jako do másla. Kousek po kousku odpadává v malých hoblinkách. Nevěřicně sleduju, jak se z nitra destičky začínají drát ven rysy tváře. To jsem vydlabala já?! Pravda, reliéf neboli plastický obrázek na dřevěné desce je to nejjednodušší. Já si navíc předkreslila nepříliš složitý námět a ještě mi radí řezbářka. „Začátečnickům navrhuju, aby si zkusili nejdřív právě menší reliéf na lipovém prkénku,“ přitakává Magdaléna Mézlová. A zatímco upevňuje

Stačí přivonět, přejet prsty po hladkém povrchu a hned cítíte vůnělost a útulnost. Ale chápu, proč má tolik řezbářů prsty omotané náplastmi.



To máte pořiz, vlastovka, rejsek, hoblíky, pily, vrtáky, kolovrátky, nebozezy, rašple, pilníky, obkročák, pantograf... Pro začátek ale stačí ostrá dřáta.



## KDE SE TO UČÍ



**V KURZECH MAGMÉ** v pražských Nuslích. Magdaléna vás naučí všechno, klasické vyřezávání, vrubořezovou techniku, prořezávanou řezbu, ornamentální řezbu... Prvním výrobkem bývá miska, lžička či reliéf, pak se pustíte do sošek, betlémových figurek, šperků, hraček, pemikových forem, masek a třeba i opravdických funkčních loutek ([www.rezbarstvi-kurzy.cz](http://www.rezbarstvi-kurzy.cz)).



ta, co se může hodit, ale na začátek stačí těch pár dřát. Ovšem pekelně ostrých. „Je důležité nekupovat laciná dřáta,“ radí Magdaléna. „Cena kvalitního nástroje začíná na čtyřech stovkách, není to málo, máte-li jich mít sedm až deset. Ale je to základ úspěchu. I proto pracujeme s těmi nejkvalitnějšími dřáty na trhu, od švýcarské značky Pfeil.“ Nejspíš díky tomu – a snad trochu i proto, že jsem šikovná – se mi reliéf daří. I když oko mi dalo zabrat! Naštěstí

jsem k jeho výrobě dostala manuál, desítku s vyznačenými jednotlivými kroky. Ale je vyřezáno a přichází na řadu moření, aby výrobek co nejdéle vydržel. Mořidla se prodávají v několika odstínech a lze si s nimi hrát například tak, že je na vyvýšených místech setřete, čímž váš výtvar dostane patinu. Jako ten můj. Teď už jen nechat zaschnout, potřít včelím voskem rozpouštěným v terpentýnu a pořádně vyleštit. A rádně vystavit všem na oči.



Inspirace je v ateliéru všude: stěny jsou poseté reliéfy, police a parapety osídily desítky sošek